

OUCH!

U OVOM IZDANJU...

- Automatski završi (Auto-complete)
- Cc: / Bcc:
- Liste za distribuciju (Distribution lists)
- Emocije i Privatnost

Elektronska pošta – činiti i ne činiti

Uvod

El. pošta je postala jedan od primarnih načina komunikacije, bilo u privatnom bilo u profesionalnom životu. Međutim, vrlo često smo prilikom korišćenja el. pošte sami sebi najveći neprijatelj. U ovom izdanju objasnićemo najčešće greške koje ljudi prave prilikom korišćenja el. pošte i kako da ih izbegnemo.

Gost urednik

Dr. Eric Cole ([@drrericcole](#)) je pri "SANS Technology Institute" (STI) i SANS-u, aktivno uključen u rad sa studentima, predavanjima, usavršavanju i razvoju kurseva. Osim što je saradnik pri SANS fakultetu i autor kurseva, Dr. Cole je i izvršni rukovodilac u okviru industrije konsaltinga u sajber bezbednosti.

Automatski završi (Auto-Complete)

Funkcija koja je karakteristika većine softvera za upravljanje el. poštom. Kako kucate ime osobe kojoj želite da pošaljete el. poštu, softver automatski odabira odgovarajuću adresu. Na ovakav način ne moraš da pamtiš adrese svih svojih kontakata, samo imena primaoca. Problem nastaje ako postoje kontakti koji imaju isto ime pošto je velika verovatnoća da automatski završi funkcija izabere pogrešnu adresu. Na primer, možda nameravaš da pošalješ el. poštu sa finansijskim podacima svoje organizacije "Fred Smith-u", svom kolegi iz računovodstva. Umesto njega automatski završi izabere "Fred Johnson-a", tvog komšiju. Kao rezultat sve završi slanjem osetljivih podataka ne autorizovanoj osobi. Da bi se osigurao od ovakvih grešaka, uvek dva puta proveri ime i adresu pre nego što pošalješ.

Cc / Bcc.b

Većina softvera za el. poštu osim „To:“ imaju „Cc:“ i „Bcc:“. „Cc“ je skraćena od „Carbon copy“ što znači da tim osobama šalješ kopiju i želiš da ih informišeš. „Bcc“ znači „Blind carbon copy“ što je slično kao „Cc“, s tim što duge osobe ne mogu da vide osobe koje ste naveli pod Bcc. Obe ove opcije te mogu dovesti u probleme. Ako ti neko pošalje poštu koja sadrži osobe u Cc-u, moraš da odlučiš da li ćeš da odgovoriš samo pošiljaocu ili svima koji su

Elektronska pošta – činiti i ne činiti

uključeni u Cc. Ako je tvoj odgovor osjetljiv, možda ćeš želeći da odgovoriš samo pošiljaocu. U tom slučaju budi siguran da nisi koristio opciju „Odgovori svima“ („Reply All“) koja će odgovor poslati svima. Kod Bcc postoji drugi problem. Kada šalješ osjetljivu el. poštu, možda ćeš želeći da informišeš nekog sa većom dozom privatnosti, na primer tvog šefa. Ipak, ako tvoj šef odgovori sa „Odgovori svima“ („Reply All“), svi primaoci će znati da je tvoj šef pod opcijom Bcc bio uključen i u originalnoj pošti.

Lista za distribuciju (Distribution lists)

Liste za distribuciju predstavljaju kolekciju adresa el. pošte predstavljene kao jedna adresa, nekada se nazivaju „mail list“ ili imenom grupe. Na primer, moguće je da imaš listu za distribuciju sa adresom grupa@primer.

com. Kada pošalješ el. poštu na tu adresu, pošta je poslata svim članovima te grupe, moguće stotinama ili hiljadama ljudi. Budi veoma obazriv kada šalješ na ovakav način pošto je moguće da veoma veliki broj ljudi primi poštu koju si poslao. Takođe, budi veoma obazriv kada odgovaraš na nečiju poštu poslatu upotrebom liste za distribuciju. Možda imaš nameru da odgovoriš samo pošiljaocu, ali ponovo ako upotrebiš „Odgovori svima“ („Reply All“) uključićeš sve članove liste za distribuciju i tvoj odgovor će biti poslat na stotine ili hiljade adresa. Još je opasnije ako automatski završi opcija izabere listu za distribuciju. Možda su tvoje namere da kontaktiraš samo jednu osobu, na primer tvog kolegu Carla na carl@primer.com, ali automatski završi može slučajno da odabere listu za distribuciju na koju si se registrovao.

Emocije

Nikada ne šalji el. poštu kada si pod emocionalnim nabojem. Ako si pod jakim emocijama, el. pošta koju pošalješ ti u budućnosti može predstavljati veliki problem, može te koštati prijateljstva ili posla. Umesto toga, sačekaj, dobro razmisli i smireno organizuj svoje misli. Ako ti je neophodno da se oslobodiš frustracija, otvori svoj softver za el. poštu

El. pošta nema „UNDO“ dugme. Uvek kada šalješ el. poštu, pre nego pritisneš dugme za slanje, uspori na momenat i dobro proveri šta šalješ i kome šalješ.

Elektronska pošta – činiti i ne činiti

i budi siguran da nije adresiran. Onda slobodno napiši sve što imaš na umu. Nakon toga ustani i udalji se od svog računara, možda da napraviš sebi kafu ili čaj. Kada se vratiš, obriši napisan tekst i kreni iz početka. Ponekad je bolje podići telefonsku slušalicu i pričati direktno preko telefona, pošto je preko el. pošte teško utvrditi ton i nameru.

Privatnost

Konačno, imaj na umu da tradicionalni softver za el. poštu ima malo opcija za zaštitu privatnosti, da svako može da pristupi tvojoj el. pošti. Takođe, za razliku od telefonskog ili razgovora uživo, kada jednom pošalješ poštu nemaš više kontrolu nad njom. Tvoja pošta može lako biti prosleđena nekom drugim osobama, objavljena na javnim forumima i na Internetu može biti dostupna zauvek. Ako želiš da komuniciraš neke stvarno privatne stvari, bolje je da to uradiš preko telefona. Važno je imati na umu da se u mnogim zemljama el. pošta može koristiti kao dokaz na sudu. Na kraju, ako koristiš poslovni računar za slanje pošte, imaj na umu da tvoj poslodavac možda ima pravo da nadgleda ili čak čita tvoju poštu. To čak može da uključuje i tvoju ličnu poštu ako koristiš svoj poslovni računar za pristup svom ličnom (privatnom) računaru za el. poštu. U vezi svoje privatnosti na radnom mestu proveri sa svojim pretpostavljenima.

Saznaj Više

Prijavi se na OUCH! mesečni bilten bezbednosnih saveta za korisnike računara, pristupi prethodnim OUCH! izdanjima i saznaj više o SANS rešenjima u vezi svesnosti bezbednosti informacija na našoj internet prezentaciji

<http://www.securingthehuman.org/>

Dodatne informacije

OUCH! napadi sajber pecanjem: <http://www.securingthehuman.org/ouch/2013#february2013>

OUCH! ciljano pecanje: <http://www.securingthehuman.org/ouch/2013#july2013>

Opšti bezbednosni termin: <http://www.securingthehuman.org/resources/security-terms>

OUCH! Objavljuje SANS Securing The Human program i distribuira se pod [Creative Commons BY-NC-ND 3.0 licencom](http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/). Biltene je dozvoljeno distribuirati ili koristiti za svoj program unapređenja bezbednosne svesti uz uslov da sadržaj nije modifikovan. U vezi prevoda ili za dodatne informacije, kontaktiraj ouch@securingthehuman.org.

Redakcija: Bill Wyman, Walt Scrivens, Phil Hoffman, Bob Rudis
Preveo: Nenad Varinac